

Notat

Uddrag af udmøntningsnotat og budgetnotat

Nedenfor fremgår uddrag af udmøntningsnotat (TMU 22. november 2021) bilagt budgetnotat.

TM238 Belysning på stierne omkring Damhussøen (s. 39)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til belysning på stierne omkring Damhussøen.

Bevilling: Der afsættes:

- 5,7 mio. kr. samlet på anlæg i 2022-2024 til belysning ved Damhussøen.
- 0,1 mio. kr. på service i 2024, 0,2 mio. kr. i 2025 og frem til afledt drift.

Proces: Af de afsatte midler er 1,3 mio. kr. stjernemarkeret og dermed frigivet ved Borgerrepræsentationens vedtagelse af Budget 2022.

Teknik- og Miljøudvalget forelægges en indstilling med projektforslag med henblik på frigivelse af anlægsmidler i december 2022. Projektet forventes ibrugtaget i april 2024. Udførsel af anlægsprojektet forudsætter, at der kan opnås en dispensation fra fredningsnævnet, som forventes at have en behandlingstid på min. 3-6 måneder.

Budgetnotat: TM238 Belysning på stierne i Vigerslev parken og omkring Damhussøen, flere bydele

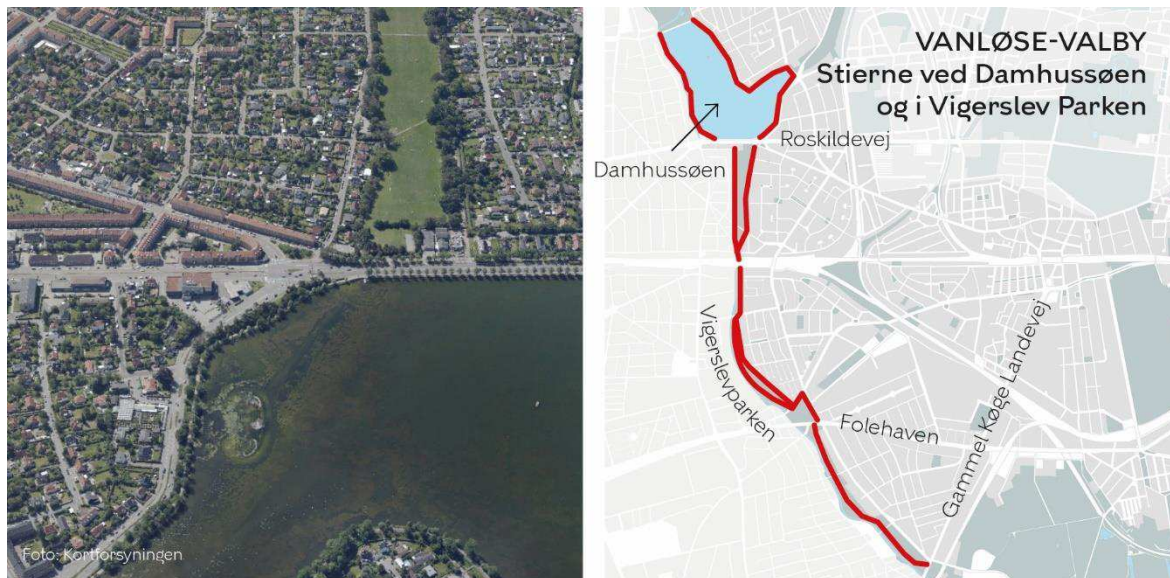
15-11-2023

Sagsnummer i F2
2023 - 14897

Dokumentnummer i F2
102922

Sagsnummer i eDoc
2023-0366893

TM238 Belysning på stierne i Vigerslev parken og omkring Damhussøen, flere bydele

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat om etablering af belysning på stierne i Vigerslev Parken og omkring Damhussøen til Budget 2022.

Indhold

Budgetnotatet er delt op i to initiativer, hvor initiativ 1 omfatter lys om Damhussøen, og initiativ 2 omfatter lys i Vigerslev Parken. Begge initiativer kan vedtages uafhængigt af hinanden.

Begge områder er fredede, hvorfor det vil kræve dispensation fra fredningen at etablere belysning på stierne. Der forventes kun at kunne opnå dispensation fra fredningen, hvis den etablerede belysning er tilstrækkelig nænsom over for dyrelivet og uden en negativ påvirkning af biodiversiteten. Med begge initiativer undersøges derfor, hvordan der kan etableres en sådan belysning.

Den nuværende udviklingsplan for Vigerslev Parken er fra 2011 og beskriver, at parken primært skal være mørk og uden kunstig belysning. Der skal udarbejdes nye udviklingsplaner for naturområderne, hvis det besluttes at opsætte belysning på de ønskede stier. Den nuværende udviklingsplan for Damhussøen er fra 2017. Af planen fremgår, at der kan etableres ledelys i asfalten på søens østside. Ledelysene må ikke være så kraftige, at de lyser området op. Ledelys forudsætter også, at Fredningsnævnet først giver tilladelse, jf. fredningsdeklarationen. Det er kun muligt at opsætte ledelys på østsiden ifølge udviklingsplanen, og derfor vil etablering af lys på alle stier omkring Damhussøen kræve en opdatering af udviklingsplanen.

I forbindelse med gennemførelse af projektet vil borgere, lokaludvalg i Vanløse og Valby, parkbrugerrådet for området og andre relevante interessenter blive inddraget.

Initiativerne har ikke konsekvenser for antallet af træer eller bilparkeringspladser. Der kan forekomme mindre beskæringer af træer og buske i anlægsprojektet, men ingen fældning af træer. Anlægsfasen skal værne om eksisterende natur.

Initiativ 1. Belysning på stierne omkring Damhussøen (5,5 mio. kr. i anlæg)

Med initiativet etableres nænsom naturbelysning omkring stierne langs med Damhussøen. Der er tale om ca. 3 km lang sti. Stierne ligger relativt tæt på sø og træer, og det er derfor vigtigt at kortlægge og undersøge dyrelivet for at finde en nænsom og nedadrettet belysningsløsning, som minimerer spildlys til området. Der skal samtidig søges dispensation hos de rette myndigheder, herunder fredningsnævnet.

Fælles for initiativ 1 og 2 er, at der i prisen er indeholdt en undersøgelse og kortlægning af dyrelivet, og hvordan lys vil påvirke dyrelivet og biodiversiteten samt udvikling og etablering af en belysningsløsning. Der er afsat midler til, at løsningen fx kan være lav stibelysning med ca. 15 m afstand imellem lyspunkterne, samt at etableringen kan værne om eksisterende natur.

Teknik- og Miljøudvalget forelægges forventeligt ultimo 2022 indstilling om frigivelse af de resterende anlægsmidler.

Initiativ 2. Belysning på stierne i Vigerslev Parken (10,9 mio. kr. i anlæg)

Med initiativet etableres lys på cykel- og gangstier i Vigerslev Parken. Der er samlet set tale om ca. 6 km lang sti, som ligger i et naturområde, hvor der bl.a. er konstateret flagermus. Rådgiver skal kortlægge dyreliv og undersøge, hvordan lyset påvirker flagermus og andet dyreliv i området. Belysningsløsningen skal være nænsom og minimere spildlys til området. Der skal samtidig søges dispensation hos de rette myndigheder, herunder fredningsnævnet.

Etablering af belysning koordineres og udføres i etaper med det eksisterende skybrudssikrings- og naturgenopretningsprojekt, som udføres i 2023-2026.

Teknik- og Miljøudvalget forelægges forventeligt ultimo 2022 indstilling om frigivelse af de resterende anlægsmidler.

Overordnede målsætninger og effekter

Etablering af belysning i områderne vil gøre det muligt at orientere sig på stierne i de mørke timer og vil understøtte målsætning i Kommuneplan 19 om øget adgang til byens vand- og naturområder.

Økonomi

Anlægsprojektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 16,4 mio. kr. i perioden 2022-2026. Der skal som konsekvens af anlægsprojektet tilføres estimerede afledte serviceudgifter på 0,2 mio. kr. i 2024, 0,5 mio. kr. i 2025 og 0,6 mio. kr. årligt i 2026 og frem. Driftsudgifterne går til driftsaftalen på gadebelysning og til energiforbruget.

Initiativ 1 forventes ibrugtaget i april 2024. Initiativ 2 forventes udført i etaper fra 2023 og frem og forventes færdigt i marts 2026 samtidig med det andet projekt i Vigerslev Parken.

Eksekvering af anlægsprojekter i perioden 2022-2026 er afhængig af, at der prioriteres anlægsmåltal i de pågældende år.

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2022 p/l)	Styrings- område	2022	2023	2024	2025	2026	I alt
<i>Initiativ 1. Belysning ved Damhussøen</i>							
- Anlæg	Anlæg	622	3.563	1.357			5.542
- Afledt drift og vedligehold	Service			100	186	186	472
Initiativ 1 i alt		622	3.563	1.457	186	186	6.014
<i>Initiativ 2. Belysning i Vigerslev Parken</i>							
- Anlæg	Anlæg	905	2.658	2.432	2.432	2.432	10.859
- Afledt drift og vedligehold	Service			133	266	400	799
Initiativ 2 i alt		905	2.658	2.565	2.698	2.832	11.658
Udgifter i alt		1.527	6.221	4.022	2.884	3.018	17.672

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt kompliceret, og der er derfor afsat 10 % af anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter. Dette er grundet, at det er et fredet område, som kan medføre specielle krav ift. løsning og anlægsfase. Fredningen kan forsinke projektet, hvis dispensationen ikke opnås i første forsøg. Hvis udviklingsplanerne for områderne også skal opdateres, kan det også forsinke tidsplanen.

Anlægsprojekt i Vigerslev Parken skal anlægges i etaper samtidig med et eksisterende skybrudssikrings- og naturgenopretningsprojekt i Vigerslev Parken, som udføres i 2023-2026 i etaper.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Udgifter på alle styringsområder

Anlæg (1.000 kr. - 2022 p/l)	Bevilling	2022	2023	2024	2025	2026	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>								
- Projektering (ekstern), initiativ 1	2000	550	150				700	700*
- Udførsel (ekstern), initiativ 1	2000		3.000	1.200			4.200	
- Udgifter til bygherreorganisation, initiativ 1	2000	72	413	157			642	*
- Projektering (ekstern), initiativ 2	2000	800	200				1.000	1.000*
- Udførsel (ekstern), initiativ 2	2000		2.150	2.150	2.150	2.150	8.600	
- Udgifter til bygherreorganisation, initiativ 2	2000	105	308	282	282	282	1.259	*
Anlægsudgifter i alt		1.527	6.221	3.789	2.432	2.432	16.401	1.700*
<i>Afledte serviceudgifter</i>								
- Vedligehold og afledt drift, initiativ 1	1000			100	186	186	472	
- Vedligehold og afledt drift, initiativ 2	1000			133	266	400	799	
Afledte serviceudgifter i alt		0	0	233	452	586	1.271	

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende					
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	x	Amager Øst
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	x	Amager Vest

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.